

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2021. gada 7. maijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Artūrs Kučs,
kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..]
(turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu
(pieteikums Nr. 67/2021),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.¹⁵ panta astoto daļu redakcijā, kas bija spēkā no 2020. gada 5. aprīļa līdz 2020. gada 30. jūnijam, (turpmāk – apstrīdētā likuma norma) un Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumu Nr. 719 „Kārtība, kādā transportlīdzekļa vadītājam nosaka alkohola koncentrāciju asinīs un izelpas gaisā un konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi” 3. un 4. punktu redakcijā, kas bija spēkā no 2020. gada 23. aprīļa līdz 2020. gada 30. jūnijam, (turpmāk – apstrīdētās noteikumu normas, bet kopā ar apstrīdēto likuma normu – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 90. pantam;

1.2. atzīt apstrīdētās noteikumu normas par neatbilstošām Ceļu satiksmes likuma 43.⁵ panta pirmajai daļai.

2. Apstrīdētā likuma norma paredzēja, ka par atteikšanos no pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes

pārbaudes uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam simt septiņdesmit *euro* apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam piemēro administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, uzliek naudas sodu no tūkstoš divsimt līdz tūkstoš četršimt *euro* un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem.

Savukārt apstrīdētās noteikumu normas, kas regulēja kārtību, kādā Valsts policijas darbinieks vai – uz valsts robežas – Valsts robežsardzes darbinieks veic minēto pārbaudi, noteica:

„3. Pirms tiek veikta transportlīdzekļa vadītāja pārbaude alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, darbinieks informē transportlīdzekļa vadītāju par administratīvo atbildību, ja transportlīdzekļa vadītājs atsakās no minētās pārbaudes veikšanas.

4. Ja transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā nav iespējams veikt, transportlīdzekļa vadītāju pēc iespējas ātrāk nogādā tuvākajā šo noteikumu 1. pielikumā minētajā ārstniecības iestādē, kurā tiek veikta transportlīdzekļa vadītāja medicīniskā pārbaude.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu kolēģija var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punkts noteic: izskatot pieteikumu, kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš vērsās Satversmes tiesā ar pieteikumu, lūdzot atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām Satversmes 90. pantam, bet

apstrīdētās noteikumu normas – par neatbilstošām arī Ceļu satiksmes likuma 43.⁵ panta pirmajai daļai (pieteikums Nr. 9/2021). Satversmes tiesas 2. kolēģija 2021. gada 19. februārī nolēma atteikties ierosināt lietu pēc šī pieteikuma (turpmāk – kolēģijas 2021. gada 19. februāra lēmums).

Līdz ar to kolēģijai ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Kolēģijas 2021. gada 19. februāra lēmumā konstatēts, ka pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 90. pantam ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai, jo pieteikumā nav pamatots, kāpēc uz Pieteikuma iesniedzēja situāciju nebūtu attiecināmas Satversmes tiesas judikatūras atziņas par Satversmes 90. pantā ietvertajām tiesību normas skaidrības un paredzamības prasībām. Savukārt prasījums par apstrīdēto noteikumu normu neatbilstību Ceļu satiksmes likuma 43.⁵ panta pirmajai daļai balstīts uz Pieteikuma iesniedzēja vispārīgu viedokli par šīs likuma normas saturu, bet juridiskais pamatojums attiecībā uz šo prasījumu pieteikumā nav sniegts (*sk. kolēģijas 2021. gada 19. februāra lēmuma 8.1. un 8.2. punktu*).

Izskatāmajā pieteikumā faktisko apstākļu izklāsts nav mainījies, bet ir mainīta argumentācijas struktūra, kā arī pieteikums papildināts ar vairākām Satversmes tiesas nolēmumu atziņām. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka Satversmes tiesas atziņas par Satversmes 90. pantā ietvertajām tiesību normu skaidrības un paredzamības prasībām nav attiecināmas uz Pieteikuma iesniedzēja situāciju. Tomēr pieteikumā nav norādīti juridiski argumenti, kas pamatotu šādu Pieteikuma iesniedzēja viedokli. Izskatāmajā pieteikumā vien izvērsti jau iepriekš norādītie apsvērumi par to, ka transportlīdzekļu vadītāji varētu nespēt patstāvīgi noskaidrot apstrīdēto normu saturu un savlaicīgi saņemt nepieciešamo juridisko palīdzību. Savukārt attiecībā uz apstrīdēto noteikumu normu iespējamo neatbilstību Ceļu satiksmes likuma 43.⁵ panta pirmajai daļai izskatāmajā pieteikumā vien konkretizēti jau iepriekš iesniegtajā pieteikumā norādītie Pieteikuma iesniedzēja iebildumi par šo normu pieņemšanas procesu.

Izskatāmais pieteikums arī papildināts ar jaunu prasījumu par apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 1. pantam. Tomēr attiecībā uz šo prasījumu pieteikumā norādīts vien vispārīgs apgalvojums, ka apstrīdēto normu pieņemšanas rezultātā ir pārkāpti vairāki vispārējie tiesību principi, un citētas vairākas

Satversmes tiesas atziņas par Satversmes 1. panta saturu. Pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, kā izpaužas apstrīdēto normu neatbilstība konkrētiem Satversmes 1. panta tvērumā ietilpstošajiem vispārējiem tiesību principiem. Tādējādi izskatāmais pieteikums joprojām satur trūkumus, uz kuriem norādīts kolēģijas 2021. gada 19. februāra lēmumā.

Kolēģija arī vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka iepriekš norādīto argumentu izklāsta un struktūras izmaiņas, to izvērsana vai apjoma palielināšana, kā arī pieteikuma papildināšana ar jaunu prasījumu bez attiecīgā juridiskā pamatojuma nenozīmē, ka pieteikuma juridiskais pamatojums ir mainījies pēc būtības.

Līdz ar to izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 67/2021).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova